

Sygn.akt III AUa 162/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący : SSA Sławomir Bagiński

Sędziowie : SA Alicja Sołowińska

: SO del. Danuta Zdzisława Poniatowska (spr.)

Protokolant : Edyta Katarzyna Radziwońska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 maja 2018 r. w B.

sprawy z odwołania B. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o umorzenie należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne

na skutek apelacji wnioskodawczyni B. D.

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 6 grudnia 2017 r. sygn. akt IV U 1099/17

oddala apelację.

SSO del. Danuta Zdzisława Poniatowska SSA Sławomir Bagiński SSA Alicja Sołowińska

Sygn. akt III AUa 162/18

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 6.07.2017 roku, nr (...), na podstawie art. 83 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 13.10.1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 2016, poz. 963) w związku z art. 1 ust. 13 pkt 2 ustawy z dnia 9.11.2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. 2012, poz. 1551) odmówił B. D. umorzenia należności z tytułu składek figurujących na jej koncie w wysokości:

1. na ubezpieczenie społeczne za okres od 01/2008 r. do 02/2009 r. w łącznej kwocie 11.237,40 zł, w tym z tytułu składek 6.409,40 zł i odsetek 4.828,00 zł;
2. na Fundusz Pracy za okres od 01/2008 r. do 02/2009 r. w łącznej kwocie 1.032,41 zł, w tym z tytułu składek 587,41 zł i odsetek 445,00zł.

Organ rentowy w uzasadnieniu decyzji powołując się na zapisy zawarte w ustawie o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność wskazał, że wnioskodawczyni nie spełniła warunków umorzenia składek ustalonych wcześniejszą decyzją określającą warunki umorzenia nr (...),

która uprawomocniła się dnia 14.05.2015 roku. Zakład Ubezpieczeń Społecznych podkreślił, że aktualnie ustalono, iż na koncie ubezpieczonej na dzień wydania powyższej decyzji pozostają należności niepodlegające umorzeniu z mocy ustawy z dnia 9.11.2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, co potwierdza, że nie zostały spełnione warunki określone w decyzji warunkowej, przez co należności wskazane w decyzji nie kwalifikują się do umorzenia.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła B. D. reprezentowana przez męża T. D., wnosząc o jej zmianę przez umorzenie należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne. W uzasadnieniu wskazała, że nie zgadza się z treścią zaskarżonej decyzji.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w odpowiedzi na odwołanie, podtrzymując argumentację z uzasadnienia zaskarżonej decyzji, wniósł o jego oddalenie. Wskazał nadto, że niezbędnym warunkiem umorzenia należności jest spłata należności niepodlegających umorzeniu w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji „warunkowej”, określającej warunki umorzenia wraz z odsetkami naliczonymi do dnia wpłaty włącznie. Powyższy warunek zostanie uznany za spełniony również w przypadku, gdy w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia, należności niepodlegające umorzeniu, z wyłączeniem składek finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, zostaną rozłożone na raty lub zostanie odroczone termin ich płatności.

W dniu 9.04.2015 roku została wydana decyzja o warunkach umorzenia na podstawie powołanej ustawy. Decyzja ta została odebrana w dniu 13.04.2015 roku i uprawomocniła się w dniu 14.05.2016 roku. Natomiast 12-miesięczny termin spłaty zadłużenia niepodlegającego abolicji został przedłużony o okres zawieszenia postępowania w sprawie od dnia 26.02.2016 roku do 21.02.2017 roku, na uregulowanie należności niepodlegających abolicji i ostatecznie upłynął z dniem 10.05.2017 roku.

W związku tym, że skarżąca do dnia 10.05.2017 roku nie wywiązała się z warunków umorzenia określonych w decyzji z dnia 9.04.2017 roku, wydano decyzję o odmowie umorzenia na podstawie przepisów ustawy abolicyjnej.

Ustosunkowując się do odwołania organ rentowy wskazał, że skarżąca złożyła wniosek o układ ratalny, który został rozpatrzony pozytywnie w dniu 5.05.2015 roku. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyraził zgodę na spłatę zadłużenia w 96 ratach na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, w 6 ratach na Fundusz Ubezpieczeń Zdrowotnych oraz w 96 ratach na Fundusz Pracy. W dniu 11.05.2015 roku ubezpieczona zakwestionowała sposób rozpoznania wniosku o układ ratalny. W odpowiedzi na to organ rentowy w dniu 2.06.2015 roku wyraził zgodę na rozłożenie zadłużenia niepodlegającego umorzeniu na podstawie ustawy „abolicyjnej” na 120 rat. Następnie pismem z dnia 15.06.2015 roku odwołująca poinformowała, że odmawia podpisania umowy i rozłożeniu zadłużenia na raty.

Wyrokiem z dnia 6 grudnia 2018 roku Sąd Okręgowy w Olsztynie oddalił odwołanie. Rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o następujący stan faktyczny: Odwołująca B. D. prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą - sklep spożywczo-przemysłowy. Z dniem 1.10.2014 roku wykreśliła prowadzoną działalność, uzyskując prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy. Do tego czasu była zobowiązana opłacać składki na ubezpieczenia społeczne.

W dniu 9.03.2015 roku ubezpieczona złożyła wniosek o układ ratalny. Na dzień 10.03.2015 roku ogółem saldo zadłużenia skarżącej z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz FP i FGŚP wynosiło 68.762,52 zł. Skarżąca kwestionowała ilość i wysokość proponowanych przez organ rentowy rat. W konsekwencji umowa o rozłożenie na raty należności z tytułu składek figurujących na koncie wnioskodawczyni nie została zawarta.

Dnia 23.03.2015 roku odwołująca złożyła wniosek o umorzenie należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą. Organ rentowy decyzją z dnia 9.04.2015 roku nr (...), określił jakie należności z tytułu nieopłaconych składek będą podlegały umorzeniu (pkt. I decyzji), równocześnie określił w pkt. II decyzji, że warunkiem umorzenia tych należności jest spłata należności niepodlegających umorzeniu. Wskazał, że należności z tytułu składek za okres od dnia 1.01.1999 roku nieobjęte postępowaniem o umorzeniu należy uregulować w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się wskazanej wyżej decyzji wraz z odsetkami naliczonymi

do dnia wpłaty włącznie zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 13.10.1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych. Decyzja ta została odebrana w dniu 13.04.2015 roku i uprawomocniła się z dniem 14.05.2015 roku. Termin do spełnienia powyższych warunków ustalono na dzień 14.05.2016 roku.

Sąd Okręgowy wskazał, że w trakcie prowadzonego postępowania w dniu 26.02.2016 roku ubezpieczona złożyła odwołanie do Sądu Okręgowego w Olsztynie od decyzji określającej wysokość zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek należnych w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą z dnia 1.02.2016 roku nr (...). Wobec powyższego Zakład Ubezpieczeń Społecznych postanowieniem z dnia 23.05.2016 roku, nr (...), postanowił zawiesić postępowanie w sprawie umorzenia należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą do czasu rozstrzygnięcia kwestii wysokości zadłużenia skarżącej.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Olsztynie prawomocnym wyrokiem z dnia 19.05.2016 roku, sygn. IV U 459/16, oddalił odwołanie wnioskodawczyni od decyzji z dnia 1.02.2016 roku, dotyczącej wysokości zaległych składek. Sąd Apelacyjny w Białymstoku wyrokiem z dnia 21.02.2017 roku, sygn. III AUa 763/16, oddalił apelację wnioskodawczyni od powyższego orzeczenia.

W tym stanie rzeczy organ rentowy postanowieniem z dnia 22.06.2017 roku, nr (...), podjął postępowanie w sprawie umorzenia wskazanych należności. Ostatecznie termin na uregulowanie należności wynikających z decyzji warunkowej mijał w dniu 10.05.2017 roku. Skarżąca nie uregulowała tych należności. W konsekwencji Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaskarżoną decyzją z dnia 6.07.2017 roku odmówił umorzenia należności z tytułu składek na podstawie wskazanej ustawy, albowiem skarżąca nie spłaciła należności niepodlegających umorzeniu do dnia 10.05.2017 roku.

Sąd Okręgowy wskazał następującą podstawę prawną rozstrzygnięcia: Zgodnie z treścią art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 9.11.2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. z 2012r., poz. 1551), na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13.10.1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego. Wniosek taki może złożyć osoba, która przed dniem 1.09.2012 roku zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, o której mowa w art. 1 ust. 8 ustawy tj. decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych określającej warunki umorzenia (art. 1 ust. 1 pkt. 1) oraz inna osoba niż wymieniona w pkt 1 (art. 1 ust. 1 pkt. 2), tj. osoba nadal prowadząca działalność gospodarczą.

Przepisy wskazanej ustawy mają zastosowanie do osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w okresie od 1 stycznia 1999 roku do 28 lutego 2009 roku, i z tego tytułu podlegały obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym oraz ubezpieczeniu wypadkowemu. Wnioskodawczyni B. D. od dnia stycznia 2008 roku prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą, którą wyrejestrowała z dniem 1.10.2014 roku. Z tego tytułu zalegała w spłacie należności z tytułu składek.

W ocenie Sądu Okręgowego zaskarżona decyzja organu rentowego jest prawidłowa, albowiem skarżąca była zobowiązana w okresie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji warunkowej określającej, jakie należności będą podlegały umorzeniu (w wypadku wnioskodawczyni była to decyzja nr (...) z dnia 9.04.2015 roku, która uprawomocniła się z dniem 14.05.2015 roku) spłacić należności niepodlegające umorzeniu w myśl art. 1 ust. 10 i 11 wskazanej ustawy. Termin ten został skarżącemu przedłużony (wobec zawieszenia postępowania w sprawie umorzenia wskazanych należności) do dnia 10.05.2017 roku.

Warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6, jest bowiem nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur

Pomostowych, za okres od 1 stycznia 1999 roku, do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust. 2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego (art. 1 ust. 10 ustawy).

Niepodlegające umorzeniu należności, o których mowa w ust. 10, podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 8 (art. 1 ust. 11 ustawy). Powyższy termin może zostać przedłużony. Zgodnie z art. 1 ust. 12 ustawy, w przypadku, gdy w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji umorzeniowej, o której mowa w ust. 8, niepodlegające umorzeniu należności, z wyłączeniem składek finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, zostaną rozłożone na raty albo zostanie odroczone termin ich płatności, warunek, o którym mowa w ust. 10, uważa się za spełniony po ich opłaceniu.

Sąd Okręgowy wskazał, że nie doszło do zawarcia umowy o rozłożenie na raty należności z tytułu składek figurujących na koncie wnioskodawczyni pomiędzy organem rentowym a odwołującą. Niemniej jednak ostateczny termin na uregulowanie należności niepodlegających abolicji upływał skarżącej w dniu 10.05.2017 roku, bowiem w toku prowadzonego postępowania Zakład Ubezpieczeń Społecznych postanowieniem z dnia 23.05.2016 roku zawiesił postępowanie w sprawie umorzenia należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą do czasu rozstrzygnięcia kwestii wysokości zadłużenia skarżącej. Dlatego też postępowanie przed organem rentowym w sprawie umorzenia należności skarżącej zostało podjęte mocą postanowienia tego organu z dnia 22.06.2017 roku, a w konsekwencji powyższego termin do opłacenia przez ubezpieczoną zaległych składek niepodlegających abolicji przedłużony do dnia 10.05.2017 roku. Wnioskodawczyni jednak odmówiła ich spłaty.

Sąd Okręgowy podkreślił, że omawiana ustawa z dnia 9.11.2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. z 2012r., poz. 1551) ściśle określa zarówno okres, za który nie opłacono należności składkowych, a które podlegają abolicji, jak i warunki wdrożenia powszechnej abolicji ustawowej dla osób, które prowadziły poprzednio działalność gospodarczą i posiadają zadłużenie z tytułu składek. To nie skarżąca ma prawo decydować kiedy i jakie zaległe należności spłaci. Określił to już ustawodawca, a na podstawie wskazanych przepisów - ZUS. Decyzją z dnia 9.04.2015 roku organ rentowy określił, jakie należności z tytułu nieopłaconych składek będą podlegały umorzeniu oraz wskazał, że warunkiem ich umorzenia jest spłata należności niepodlegających umorzeniu. Spłata tych należności miała się dokonać w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się wskazanej decyzji czyli początkowo do dnia 14.05.2016 roku, ale wobec zawieszenia postępowania związanego z rozstrzygnięciem w sprawie o sygn. IV U 459/16, termin ten został przedłużony do dnia 10.05.2017 roku. Zaległe należności nie zostały spłacone.

Zdaniem Sądu Okręgowego, decyzja organu rentowego w przedmiocie rozpatrzenia wniosku o umorzenie należności na podstawie ustawy z dnia 9.11.2012 roku była prawidłowa i zasadna, dlatego też na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w związku z art. 1 ustawy o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. 2012, poz. 1551), oddalił odwołanie.

Apelację od powyższego orzeczenia wywiodła strona powodowa. W nieformalny sposób nie zgodziła się z wyrokiem i wniosła o jego uchylenie w całości. W uzasadnieniu wskazano, że decyzję o objęciu ubezpieczeniem społecznym organ rentowy wydał z datą wsteczną, po upływie ponad sześciu lat od daty zobowiązania. Stanowi to o niekompetencji i jest „zamachem na nasze przyszłe życie” i „zbrodnią przeciwko ludzkości”. Ponadto apelujący wnioskował o to, by sąd nie postępował bezwzględnie i bezdusznie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja odwołującego się jest bezzasadna i podlega oddaleniu. Sąd Okręgowy w sposób prawidłowy dokonał ustaleń stanu faktycznego oraz przeprowadził właściwą ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Wydając zaskarżony wyrok Sąd I instancji wyjaśnił wszystkie okoliczności istotne dla meritum sprawy, przeprowadził wystarczające postępowanie dowodowe, dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i wydał trafne, odpowiadające prawu, rozstrzygnięcie. Sąd Apelacyjny przyjął ustalenia faktyczne poczynione w pierwszej instancji za własne, w konsekwencji czego nie zachodzi potrzeba ich szczegółowego powtarzania (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5.11.1998 r., sygn. I PKN 339/98). Rozpoznając sprawę Sąd I instancji nie naruszył również tak norm prawa materialnego, jak i zasad postępowania, które uzasadniałyby uwzględnienie wniosków apelacji. Zaskarżone rozstrzygnięcie jest trafne.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była prawidłowość decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. wydanej w stosunku do B. D. na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012 r. Nr 1551).

Sąd Apelacyjny przypomina, iż zgodnie z treścią art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012 r. Nr 1551) na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego. Wniosek taki może złożyć osoba, która przed dniem 1 września 2012 r. zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, o której mowa w ust. 8, tj. decyzji ZUS określającej warunki umorzenia (art. 1 ust. 1 pkt 1), oraz inna osoba niż wymieniona w pkt 1 (art. 1 ust. 1 pkt 2), tj. osoba nadal prowadząca działalność. W ustępie 6 art. 1 omawianej ustawy wskazano, iż umorzenie należności, o których mowa w ust. 1, skutkuje umorzeniem nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres oraz należnych od nich, za ten sam okres, odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego. Jak stanowi ustęp 7 art. 1 ustawy abolicyjnej, umorzeniu podlegają również należności, o których mowa w ust. 1 i 6, które do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zostały rozłożone na raty i nie zostały opłacone do dnia złożenia wniosku o umorzenie. Należności te podlegają wyłączeniu z umowy o rozłożeniu należności z tytułu składek na raty. Warunek, o którym mowa w ust. 10, uważa się za spełniony po opłaceniu pozostałych należności objętych umową.

Jeśli natomiast chodzi o procedurę umarzania należności objętych zakresem przedmiotowym ustawy, to należy podkreślić, że ustawa z dnia 9 listopada 2012 r. wyraźnie przewiduje dwa postępowania prowadzone przez ZUS, które kończą się wydaniem merytorycznej decyzji, a mianowicie postępowanie w sprawie określenia warunków umorzenia należności oraz postępowanie w sprawie umorzenia należności.

Przepis ustępu 8 art. 1 ustawy abolicyjnej stanowi, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję określającą warunki umorzenia, w której ustala także kwoty należności, o których mowa w ust. 1 i 6, z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych. Odwołanie do ustępu 1 i 6 nakazuje przyjąć, że decyzja określająca warunki umorzenia ustala także: po pierwsze - kwoty nieopłaconych składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe za okres od 1 stycznia 1999 r. do 28 lutego 2009 r. wraz z należnymi od nich odsetkami za zwłokę, opłatami prolongacyjnymi, kosztami upomnienia, opłatami dodatkowymi i kosztami egzekucyjnymi naliczonymi przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego, po drugie - kwoty nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres wraz z należnymi od nich odsetkami za zwłokę, opłatami prolongacyjnymi, kosztami upomnienia, opłatami dodatkowymi i kosztami egzekucyjnymi naliczonymi przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Przepis ustępu 13 art. 1 ustawy abolicyjnej stanowi natomiast, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję o:

1) umorzeniu należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - po spełnieniu warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12, lub

2) odmowie umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - w przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12.

Warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - jak stanowi ust. 10 omawianego przepisu - jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych za okres od dnia 1 stycznia 1999 r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust. 2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Niepodlegające umorzeniu należności, o których mowa w ust. 10, podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 8 (ust. 11). W przypadku, gdy w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 8, niepodlegające umorzeniu należności, z wyłączeniem składek finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, zostaną rozłożone na raty albo zostanie odroczone termin ich płatności, warunek, o którym mowa w ust. 10, uważa się za spełniony po ich opłaceniu (ust. 12).

Mając na względzie wyżej przytoczone przepisy, należy wskazać, że decyzję o umorzeniu należności wydaje się po spłacie niepodlegających umorzeniu należności, o których mowa w ust. 10, najpóźniej w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w art. 1 ust. 8, bądź - w przypadku, gdy w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w art. 1 ust. 8, niepodlegające umorzeniu należności, z wyłączeniem składek finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, zostaną rozłożone na raty albo zostanie odroczone termin ich płatności - po ich opłaceniu.

Z kolei decyzję o odmowie umorzenia należności wydaje się, jeśli w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w art. 1 ust. 8, niepodlegające umorzeniu należności, o których mowa w ust. 10, nie zostaną spłacone albo - w przypadku, gdy w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w art. 1 ust. 8, niepodlegające umorzeniu należności, z wyłączeniem składek finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, zostaną rozłożone na raty albo zostanie odroczone termin ich płatności - nie zostaną one opłacone zgodnie z ustalonymi warunkami.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, należy stwierdzić, że organ rentowy prawidłowo zastosował przepisy ustawy abolicyjnej, odnoszące się do postępowania w sprawie umorzenia należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek. Zaskarżoną decyzją odmówił B. D. umorzenia należności z tytułu składek figurujących na jej koncie na ubezpieczenie społeczne za okres od 01/2008 r. do 02/2009 r. w łącznej kwocie 11.237,40 zł, w tym z tytułu składek 6.409,40 zł i odsetek 4.828,00 zł. oraz na Fundusz Pracy za okres od 01/2008 r. do 02/2009 r. w łącznej kwocie 1.032,41 zł, w tym z tytułu składek 587,41 zł i odsetek 445,00zł. Wnioskodawczyni nie spełniła bowiem warunków umorzenia składek ustalonych wcześniejszą decyzją określającą warunki umorzenia, która uprawomocniła się dnia 14.05.2015 roku. Na koncie ubezpieczonej na dzień wydania skarżonej decyzji pozostawały należności niepodlegające umorzeniu z mocy ustawy z dnia 9.11.2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, co potwierdza, że nie zostały spełnione warunki określone w decyzji warunkowej, przez co należności wskazane w decyzji nie kwalifikują się do umorzenia. W związku tym, że skarżąca do dnia 10.05.2017 roku nie wywiązała się z warunków umorzenia określonych w decyzji z dnia 9.04.2017 roku, wydano decyzję o odmowie umorzenia na podstawie przepisów ustawy abolicyjnej.

W tej sytuacji próba zdyskredytowania przez pełnomocnika skarżącej działań organu rentowego, jako niekompetentnych systematycznie podkreślana w kolejnych pismach procesowych oraz przedstawiona w apelacji,

winna była być oceniona jako nieskuteczna. Sąd Apelacyjny rozpoznając apelację w niniejszej sprawie, ograniczony jest zakresem zaskarżonej decyzji. Związany jest także prawomocnymi decyzjami, poprzedzającymi wydanie zaskarżonej decyzji, badanymi zresztą wcześniej również w postępowaniu sądowym. Dlatego emocjonalne odwoływanie się do zasad przyzwoitości nie może przynieść spodziewanego przez apelującego rezultatu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO Danuta Zdzisława Poniatowska SSA Sławomir Bagiński SSA Alicja Sołowińska